

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 6	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA v mluveném projevu připraveném i improvizovaném užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči	Komunikace verbální a nonverbální, zásady komunikace, spisovný a nespisovný projev	DĚ – dorozumívání v pravěku VO – chování při komunikaci, kultura vyjadřování
využívá poznatků o jazyce a stylu ke správnému písemnému projevu na základě vlastních dispozic a osobních zájmů	Vlastní tvořivé psaní – vypravování, přímá a nepřímá řeč, popis, inzerát, zpráva, oznámení, dopis soukromý i úřední (objednávka, žádost, pozvánka)	VO – Naše škola (popis osob, místa) INF – grafická úprava textu spolupráce s místním tiskem nebo školním časopisem
orientuje se v různých komunikačních situacích a snaží se používat vhodné jazykové prostředky	Mluvní cvičení, stylistická cvičení s různým zaměřením	DĚ – řecké divadlo, monolog, dialog, řečnictví

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 6	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
využívá základů studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Osnova, výpisky, jednodušší výtah	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami	Vyhledávání v jazykových příručkách	
v písemném projevu procvičuje jednodušší pravopis lexikální, slootovorný a morfologický	Pravopisná cvičení	INF – programy na upevňování pravopisných znalostí ZE – zeměpisné názvy DĚ – historické názvy

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 6	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
spisovně vyslovuje česká slova	Zvuková stránka jazyka a věty (hláskosloví, výslovnost, přízvuk, intonace, pauzy, tempo), spodoba znělosti	HV – intonace, práce s dechem, péče o hlasové ústrojí
správně třídí slovní druhy	Určování slovních druhů (ohebných), mluvnické významy a tvary slov, stupňování přídavných jmen, druhy zájmen a číslovek	AJ – slovní druhy v angličtině
seznámí se s významovými vztahy gramatických jednotek ve větě	Základní a rozvíjející větné členy (základní informace o PO, PŘ, PT, PUČ, PUM, PUZ, PK)	AJ – větné členy v anglické větě

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 6	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
LITERÁRNÍ VÝCHOVA uceleně reprodukuje přečtený text	Tematicky zaměřené lit. texty - prožitkové čtení, přednes nebo dramatizace, reprodukce textu, otázky na porozumění textu	DĚ – pravěk, Řecko, Řím VO - rodina, domov, obec, region (místní pověsti, regionální autoři) VV – výt. ztvárnění lit. děl (báje, pověsti, atd.) HV – texty písní ZE – regionální autoři, místní pověsti apod.
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	Literární hrdina, námět a téma díla	VV – tvůrčí zachycení děje či hrdiny kresbou či malbou, ilustrátoři textů
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Samostatné vyhledávání informací o autorech či dílech, práce s různými zdroji	INF – práce s internetem VO – autorské právo

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 6	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
rozlišuje základní literární druhy a žánry a porovná je	Poezie, próza, lyrika, epika, drama, verš, rým, žánry lidové slovesnosti: mýtus, pohádka, pověst, píseň	DĚ – řecké drama, lyrické básnictví HV – písně lidové a umělé

Poznámka: během celého školního roku jsou zařazována různá pravopisná cvičení.

V 6. ročníku je literatura probírána **tematicky**.

Tematické okruhy navržené pro literární výchovu v 6. ročníku:

- 1) Literární díla zobrazující život v pravěku – výběr z různých textů a učebnic
- 1) Tematika cestování v literatuře
- 2) Dobrodružná literatura
- 3) Mýty, báje, pověsti a pohádky (zařadit i regionální pověsti)
- 4) Zvířata v roli literárních hrdinů
- 5) Humor v literatuře

Podle potřeby je možno výuku literární výchovy doplnit o další tematický okruh nebo souvislou četbu knih ze školní knihovny (např. E. Petiška – Staré řecké báje a pověsti). Podle možností školy žáci navštíví filmová či divadelní představení.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 7	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA snaží se dorozumívat kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Rozlišení a vhodné užití formálního a neformálního stylu, připravený a nepřipravený projev	VO – kultura mluveného projevu
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu k tvořivé práci s textem na základě vlastních dispozic a osobních zájmů	Vlastní tvořivé psaní - popis výrobků a pracovních postupů, odb. názvy v popisu, popis uměleckého díla, subj. zabarvený popis, charakteristika, 2 podoby životopisu	INF – grafická úprava textu ČSP a VV – popis pracovních postupů, výroba výrobků ČSP - příprava na volbu povolání (stukturovaný životopis)
odlišuje spisovný a nespisovný projev a snaží se vhodně užívat spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Projev spisovný a nespisovný – volba vhodných jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci	VO – kultura mluveného projevu, chování při komunikaci

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 7	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
využívá základy studijního čtení, zvládne připravit jednoduchý referát	Výpisky a výtah z odborného textu, jednodušší referát, práce se zdroji, bibliografické citace	INF – práce s informací na internetu VO – autorské právo
JAZYKOVÁ VÝCHOVA v písemném projevu se snaží vhodně používat pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Obtížnější pravopisné jevy (psaní velkých písmen, shoda přísudku s několikanásobným podmětem, běžnější případy interpunkce ve větě jednoduché a souvětí)	INF – programy na upevňování pravopisu ZE, DĚ - názvy
správně třídí slovní druhy a snaží se tvořit spisovné tvary a vědomě jich používat ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví – mluvnické významy a tvary slov, důraz na slovesa (obtížnější slovesné tvary, slovesný rod), slovní druhy neohebné	AJ – názvy slovních druhů v angličtině a jejich správné užívání

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 7	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami	Význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, přenášení významu – rčení a obrazná pojmenování, práce s jazykovými příručkami	VV – kresba rčení
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, zná význam běžně užívaných přenesených pojmenování	Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování, tvoření slov	AJ, NJ, RJ – slova přejatá z cizích jazyků
snaží se využívat znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Tvorba vět a větných ekvivalentů podle postoje mluvčího, věty jednočlenné a dvojčlenné, větné ekvivalenty	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 7	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
seznamuje se podrobněji s významovými vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Stavba věty jednoduché, základní a rozvíjející větné členy	AJ – větné členy v anglické větě
LITERÁRNÍ VÝCHOVA uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Tvořivé činnosti s literárním textem - poslech, čtení, přednes, dramatizace, reprodukce textu, hlavní myšlenky textu	HV – písňové texty VV – výtvarné zpracování textu, ilustrátoři textů
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Kritické a prožitkové čtení, tvořivá práce s textem, divadelní či filmové zpracování literárního díla	VO – kulturní chování v divadle a kině

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 7	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
rozlišuje základní literární druhy a žánry a porovná je	Lit. umělecká a věcná, funkce literatury, verš vázaný a volný, druhy rýmu	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Základní informace o autorech a dílech	INF – vyhledávání a třídění informací VO – autorské právo

Poznámka: během celého školního roku jsou zařazována různá pravopisná cvičení.

V 7. ročníku je literatura probírána **tematicky**.

Tematické okruhy navržené pro literární výchovu v 7. ročníku:

- 1) Fantastická tematika v literatuře
- 1) Tematika přátelství a lásky v literatuře
- 3) Lidské osudy a jejich umělecké ztvárnění
- 2) Humoristická literatura
- 3) Science fiction a fantasy

Podle času či potřeby je možno výuku literární výchovy obohatit o další tematický okruh (např. nejstarší příběhy z historie) nebo je možno zařadit i souvislou četbu knih ze školní knihovny (např. I. Brezinová – Jmenuji se Ester) . Podle možností školy žáci navštíví filmová či divadelní představení.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 8	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení	Práce s textem, vyhledávání faktických údajů	INF – vyhledávání a třídění informací
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Rozhovor, diskuse, přednáška	VO – kultura mluveného projevu, chování při komunikaci
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Slohové rozvrstvení slovní zásoby, spisovný a nespisovný jazyk, význam slov	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 8	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Funkční styly, slohové postupy a útvary podle záměru mluvčího	VO – komunikace
zapojuje se do diskuse, seznamuje se se zásadami komunikace a pravidel dialogu	Kratší diskuse ke zvolenému tématu	VO – zásady mluveného projevu, kultura chování při rozhovoru či diskusi
využívá základů studijního čtení a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Práce s informacemi, jednodušší referát	INF – vyhledávání a třídění informací VO – autorské právo

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 8	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů	Vlastní tvořivé psaní - charakteristika lit. a film. postav, subjektivně zabarvený popis, výklad, jednoduchá úvaha na dané téma	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Přejímání slov z cizích jazyků, význam slov, pravopis a výslovnost přejatých slov, skloňování přejatých slov	AJ, NJ, RJ – přejímání slov z cizích jazyků, slova mezinárodní
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Kultura jazyka a řeči	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 8	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
převážně samostatně rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět, větné členy v přístavkovém vztahu	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí	
učí se rozlišovat spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Národní jazyk, jazyk spisovný a nespisovný, vrstvy národního jazyka (obecná čeština, slang, nářečí, atd.)	ZE – nářečí v některých oblastech Čech a Moravy HV – texty lidových písní v nářečích ČSP – profesní mluva

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 8	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
LITERÁRNÍ VÝCHOVA uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Reprodukce a jednoduchá interpretace literárního textu, autorský postoj, zvláštnosti jazyka literárních děl	
začíná tvořit vlastní literární texty podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Základy tvůrčího psaní – próza, poezie, drama	
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žánry epické, lyrické a dramatické - epos, legenda, kronika, bajka, epigram, povídka, novela, román, balada, romance, tragédie, komedie, činohra, libreto, scénář	HV – středověké duchovní a světské písně, kramářská píseň, koledy, muzikál VV – obrázky k písním, ilustrátoři knih DĚ – historické osobnosti zachycené v literatuře

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 8	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	literatura od nejstarších dob až do konce 19. stol.	AJ – W. Shakespeare VV – vývoj písma DĚ – kulturní směry, historické osobnosti (např. J. Hus, Karel IV. aj.), národní obrození HV – nejstarší dochované písně, symfonické básně na náměty lit. děl
učí se porovnávat různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování	Kritické a prožitkové čtení, tvořivá práce s textem, divadelní či filmové zpracování literárního díla	HV – hudební díla inspirovaná literárními díly (melodram, muzikál)

Poznámka: během celého školního roku jsou zařazována různá pravopisná cvičení.

V 8. ročníku je literatura probírána **chronologicky**.

Tematické okruhy navržené pro literární výchovu v 8. ročníku:

Nejstarší literární památky české a světové literatury (eposy, mýty, bible, antická poezie, bajky, antické drama, apod.)

Staroslověnské písemnictví, cyrilometodějská mise, vznik česky psané literatury

Středověká literatura (světská a duchovní tvorba – legendy, kroniky, hrdinský epos, dvorská lyrika, písně, pověsti...)

Literatura předhusitská a husitská

Humanismus a renesance ve světě - v Itálii, Francii, Španělsku i u nás; shakespearovské drama, renesanční historka

Česká pobělohorská literatura – barokní poezie, lidová tvorba (různé druhy lidové slovesnosti, kramářské písně, aj.)

Žánry literatury v období klasicismu a doby osvícenství, klasicistní drama

Národní obrození, osobnosti 19. stol.,
Uměl. směry z přelomu století

Podle potřeby je možno výuku literární výchovy doplnit o souvislou četbu knih ze školní knihovny (např. K. J. Erben – Kytice). Podle možností školy žáci navštíví filmová či divadelní představení

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 9	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Kritické čtení předloženého textu (analytické, hodnotící), zjišťování faktů a jejich ověřování v dalších zdrojích	
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Formulace otázek, aktivní vstup do rozhovoru, komunikační záměr mluvčího	
formulace otázek, aktivní vstup do rozhovoru, komunikační záměr mluvčího	Seznámení s vybranými publicistickými útvary (např. úvodník, recenze, fejeton, reportáž aj.)	spolupráce s místním tiskem nebo školním časopisem

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 9	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Zásady mluveného projevu, jazyková kultura	VO - komunikace, kultura mluveného projevu
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Pravidla komunikace, vedení diskuse a dialogu, proslov	
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Český slovosled, východisko a jádro sdělení, prostředky návaznosti v jazykových projevech	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 9	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
JAZYKOVÁ VÝCHOVA rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Přístavkové konstrukce, složitá souvětí a jejich rozbor, nepravdivosti větné stavby, poměry mezi souřadně spojenými větami hlavními či vedlejšími (nebo souřadně spojenými několikanásobnými větnými členy, VČ	
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Skupiny jazyků, postavení češtiny mezi slovanskými jazyky, obecné výklady o jazyce, původ a základy vývoje českého jazyka, disciplíny jazykovědy	AJ, NJ, RJ – jazyky slovanské a germánské ZE – jazykové skupiny v Evropě, indoevropské jazyky DĚ – vývoj jazyka od 10. stol., jazykové obrození
LITERÁRNÍ VÝCHOVA rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Osobité autorské pojetí, odraz doby, autobiografické inspirace	DĚ – dějiny XX. stol. (zejména odraz války v lit. dílech) ZE, VO – regionální autoři

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 9	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Tvůrčí psaní – próza, poezie, drama, kompozice lit. děl	
Základy literární teorie, kompozice lit. děl	Základy literární teorie, kompozice lit. děl	VV – comics
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Literární směry a jejich významní představitelé v světové a české literatuře od přelomu 19. a 20. stol., vybrané osobnosti českého a světového divadelnictví, písničkáři, sborníky, almanachy a literární časopisy	DĚ – dějinné události a osobnosti XX. stol., umělecké směry HV– umělecké směry XX. století, folkoví písničkáři VV – umělecké směry XX. století

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura ročník: 9	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Umělecké ztvárnění námětu	HV – muzikál či jiné (filmové) zpracování slavných literárních děl DFĚ – osobnosti a dějinné události XX. stol.

Poznámka: během celého školního roku jsou zařazována různá pravopisná cvičení (včetně korektury textu) a podle časových možností budou žáci seznamováni i s vybranými typy úkolů z didaktických textů z ČJ k přijímacím zkouškám (zejména práce s textem).

V 8. ročníku je literatura probírána **chronologicky**.

Okruhy navržené pro literární výchovu v 9. ročníku:

Česká a světová literatura XX. století – významné literární směry a proudy a jejich představitelé (informativně budou kromě oficiální lit.

probíráni i vybraní autoři exilové a samizdatové české literatury)

Vybraná díla českého a světového dramatu XX. století, významné osobnosti českého divadla

Písňové texty českých a světových písničkářů

Podle potřeby je možno výuku literární výchovy doplnit o souvislou četbu knih ze školní knihovny (např. O. Pavel – Smrt krásných srnců). Podle možností školy žáci navštíví filmová či divadelní představení.